

ТРАМПОНОМІКА І МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ

Хватов Ю.Ю.,

кандидат економічних наук, доцент, Інститут міжнародних відносин,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Основними проявами зовнішньоторговельної політики Д. Трампа стали наступні кроки нового глави Білого дому:

- відкликання підписи США під угодою про Транстихоокеанське партнерство (ТТП);
- вихід з процесу переговорів по створенню Трансатлантичного торговельного та інвестиційного партнерства (ТТІП) між США і ЄС;
- перегляд Північноамериканської угоди про вільну торгівлю (НАФТА);
- встановлення нових загороджувальних бар'єрів для імпорту сталі та алюмінію, а також атаки на Світову організацію торгівлі (СОТ) в цілому;
- торгова війна Китаю і США.

Транстихоокеанське партнерство (ТТП) бере свій початок з Угоди про транскордонне стратегічне економічне партнерство, підписаної в 2005 році Брунеєм, Чилі, Новою Зеландією і Сінгапуром. У 2008 році до обговорення більш широкої угоди приєдналися Австралія, В'єтнам, Канада, Малайзія, Мексика, Перу, США і Японія. ТТП містить заходи щодо зниження тарифних і нетарифних торговельних бар'єрів, а так же механізм врегулювання суперечок. Крім того, в ТТП явно проглядалося бажання США зменшити залежність сторін-підписантів від китайської торгівлі наблизивши їх до себе. Угода була підписана 4 лютого 2016 року, але так і не вступила в силу. 21 листопада 2016 року обраний президентом США Дональд Трамп оголосив, що він планує вивести США з Угоди про ТТП і після того, як він зайняв посаду, 23 січня 2017 року підписав президентський меморандум про відкликання США з переговорів та Угоди

про Транстихоокеанське партнерство. У меморандумі Трамп підкреслив, що «в майбутніх переговорах про торговельні угоди моя адміністрація має намір вести справи безпосередньо з окремими країнами на індивідуальній (або двосторонньої) основі».

Трансатлантичне торговельне та інвестиційне партнерство (ТТІП) є найбільшою двосторонньою торговельною ініціативою які коли-небудь обговорювалися, адже на Сполучені Штати і Європейський Союз припадає майже половина світового ВВП і понад третина світової торгівлі. Переговори почалися в липні 2013 року у Вашингтоні і тривали до жовтня 2016, коли в Нью Йорку відбувся їх 15 раунд. Угода мала складатися з 24 глав згрупованих в чотири розділи:

- доступ до ринків;
- співпраця в галузі регуляторної політики;
- нові спрощені правила експортно-імпорتنих операцій і інвестицій;
- інституційні, загальні та заключні положення.

Передбачалося, що від 87,5% до 97% всіх тарифів будуть скорочені до нуля, а тарифи на промислові товари повністю ліквідують.

Після перемоги Трампа на президентських виборах переговори були припинені. Влітку 2017 року Міністр торгівлі США Вілбур Росс заявив що він відкритий для продовження переговорів щодо торгівельної угоди з Європейським Союзом: «Ми не вийшли з ТТІП. Має сенс продовжувати переговори та працювати над рішенням, яке збільшить загальний обсяг торгівлі при одночасному зниженні нашого торгового дефіциту». Канцлер Німеччини Ангела Меркель привітала цю пропозицію. Однак далі цих оптимістичних заяв справа не пішла. Навпаки, після підвищення мита на імпорт сталі та алюмінію, торгові відносини між США і ЄС загострилися. На наш погляд, вірогідність офіційного відновлення переговорів при адміністрації Трампа вкрай мала і вони точно не почнуться до закінчення процедури Brexit.

Північноамериканська угода про вільну торгівлю (НАФТА) на відміну від Транстихоокеанського і Трансатлантичного партнерств (угод які так і не вступили в дію) діє вже понад двадцять років. З моменту підписання угоди торгівля між трьома сторонами НАФТА зростає, з 290 мільярдів доларів США в 1993 році до майже 1,2 трильйона доларів США в 2017 році. На наш погляд, рішення Дональда Трампа про вихід з угоди НАФТА призвело б до серйозних дисбалансів у роботі ключових галузей промисловості США і, викликало б юридичні протиріччя з Конгресом. Тому адміністрація Трампа доклала максимум зусиль для перегляду умов угоди НАФТА. Переговори які розпочалися 16 серпня 2017 року в Вашингтон йшли дуже важко, але 30 вересня 2018 року було оголошено, що Сполучені Штати, Мексика та Канада домовились замінити НАФТА на Угоду США-Мексика-Канада (USMCA).